

Hrad Bezděz vydal další ze svých pokladů – kastelán objevil dřevořezbu, která se postrádala desítky let

04. 04. 2014 13:34

Kastelán státního hradu Bezděz pan Jurička objevil v prostorách hradu vzácnou dřevořezbu, která patří do souboru čtrnácti dřevořezeb, které tvořily výzdobu kapliček lemujících cestu na Bezděz. Dřevořezby zobrazovaly Křížovou cestu, nalezená zachycuje výjev Kladení Krista do hrobu. Dřevořezba pochází z konce 17., či začátku 18. století a považovala se od cca 60. let minulého století za ztracenou.

Kapličky lemující cestu na královský hrad nechala v roce 1686 postavit hraběnka Marie Anna z Valdštejna. Kapliček je celkem patnáct a lemovaly cestu desetitisíců poutníků, kteří přicházeli na Bezděz, aby se poklonili černé Madoně Montserracké, která sem byla přinesena v roce 1666 řádem montserratských benediktinů. Kapličky byly vyzdobeny nejprve malbami a později dřevořezbami s výjevy ukřižování Krista – Křížovou cestou od neznámého autora. Dřevořezeb bylo čtrnáct, v patnácté kapličce u brány hradu byla umístěna soška Panny Marie.

Dřevořezby v kapličkách přežily nejenom celé 18. a 19. století, ale i druhou světovou válku. V průběhu padesátých a šedesátých let 20. století se ale začaly ztrácet a tak je tehdejší kastelán Bezdězu postupně vynosil na hrad, kde byly vystaveny v Purkrabském paláci, i zde se ale pravděpodobně některé ztratily a proto byly zbývající – celkem jedenáct – odvezeny do Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě, kde jsou vystaveny v Biberově kapli.

Dochované reliéfní dřevěné desky jsou vyrobeny z borového dřeva v tmavě hnědém tónu (1000 x 620 mm). Reliéfy jsou vsazeny do širokého, mohutného rámu, v jehož spodní části je vsazen pás světlejšího dřeva s textem – názvem výjevu. Ve Vlastivědném muzeu v České Lípě chybí III., V. a XIV. zastavení – právě toto zastavení bylo na Bezdězu nalezeno.

Současný kastelán Jan Jurička našel v roce 1983 po dřevořezbách ještě tři prázdné rámy, které pečlivě uschoval. Letos 20. března, při pracích před zahájením sezóny, objevil jednu z postrádaných dřevořezeb, konkrétně s výjevem Kladení Krista do hrobu. Dřevořezba je ve velmi zachovalém stavu. V současné době na ní pracují restaurátoři, bude vložena do jednoho z uschovaných ráků, ale pro svou vzácnost a výjimečnost nebude trvalou součástí hradní expozice, ale bude veřejnosti ukazována při mimořádných příležitostech. Tou první bude

sobota 9.8.2014, kdy správa hradu chystá velkou kulturní akci při příležitosti 750 let od podepsání zakládací listiny hradu králem Přemyslem Otakarem II.

K přesnému místu nálezů kastelán Bezdězu říká: „ Byla to obrovská náhoda, že jsem si dřevořezby všiml, neboť byla na místě, kam se běžně nechodí a vlastně jsem vůbec netušil, že by zde mohl být nějaký historický předmět. Přesné místo prozradit nechci, obávám se, že by nenechali turisté požadovali místo vidět a nedbali bezpečnostních opatření, také se bojím „hledačů dalších pokladů“. Bylo to v areálu hradu, ale místo zůstane známé mně, hradu a vybraným pracovníkům NPÚ.“

Hrad Bezděz

Královský hrad Bezděz, založený roku 1264 „králem železným a zlatým“ Přemyslem Otakarem II., je jednou z našich nejvýznamnějších gotických památek. Ve středověku Bezděz proslul jako vězení předposledního Přemyslovce Václava II., v období baroka, kdy hrad sloužil jako benediktinský klášter, byl cílem řady zbožných poutníků a konečně v 19. století se opuštěný Bezděz stal lákadlem pro romantické duše, mezi něž patřil i slavný český básník a spisovatel Karel Hynek Mácha. Dnešní návštěvníci si mohou prohlédnout královský palác s kaplí a množstvím gotických architektonických detailů, purkrabský palác a další části hradu. Přístupná je také Velká věž s rytířskou síní v nejvyšším podlaží a s jedinečným výhledem na široké okolí – z Bezdězu lze spatřit nejen blízké Máchovo jezero či nedaleký Ještěd, ale při dobré viditelnosti i vrcholky Krkonoš a s dalekohledem dokonce i věž katedrály sv. Víta na Pražském hradě.

www.hrad-bezdez.eu